

Име на защитената зона: Централен Балкан

Код по Натура: BG0000494

Описание на района на проучване

Защитена зона Централен Балкан обхваща северните и южните склонове на най-високата част на Старопланинската верига (Златишко-Тетевенската и Троянско-Калоферската) от 500 до 2376 m надм. в. Скалната основа е силикатна и варовикова с каньони, пещери, пропасти, водопади, мощни скални масиви и стени. По-голямата част от територията е покрита с гори (113 775 ha). Високопланинската зона заема около 42 000 ha. В нископланинския пояс се срещат смесени широколистни гори от мизийски бук *Fagus sylvatica* L. subsp. *moesiaca*/, обикновен габър *Carpinus betulus*/, горун *Quercus daleschampii*/, воден габър *Ostrya carpinifolia*/ и др., на места и черен бор *Pinus nigra*/ . Естествените гори от обикновен бук *Fagus sylvatica*/ са на възраст от 100 до 250 години. На места са смесени с ела *Abies alba*/ . Над тях се простират иглолистни гори, съставени главно от смърч *Picea abies*/, по-рядко от бяла мура *Pinus peuce*/ - балкански ендемит и терциерен реликт. Над горната граница на гората се простират субалпийски храсталаци от сибирска хвойна *Juniperus sibirica*/, боровинки *Vaccinium spp.*/ и алпийски ливади.

В обхвата на проучването и картирането на гнездовата орнитофауна, през м. юли 2012 г. са обследвани 33 пробни площадки (UTM 1x1 km квадрата), които влизат в състава на 7 UTM 10x10 km квадрата само на територията на Централен Балкан - буфер. Направени са общо 275 броя орнитологични наблюдения.

Резултати от проучването на орнитофауната

В хода на проучването и картирането на гнездовата орнитофауната през 2012 г. в защитената зона са установени общо 298 индивида от 73 вида, представители на орнитофауната.

От 52 вида птици чиито гнездови популации и местообитания са предмет на опазване в зоната, в обхвата на проучването са регистрирани 25 вида птици (Таблица 7). За 1 от видовете (кръстат орел) предмет на опазване в зоната, резултатите от проучването през 2012 г. и други данни от целенасочени проучвания сочат, че е изчезнал като гнездящ в защитената зона.

Бележки върху състоянието на местообитанията

Цялостното състояние на местообитанията на видовете предмет на опазване в защитената зона може да бъде определено като добро, с изключения на сукцесията на постоянно затревените площи. Човешка дейност в изследваните квадрати или липсва, поради сравнителната недостъпност или е сравнително слаба и е сведена до пашуване на домашни животни, сенокос, сравнително слаб дърводобив. Строителство на практика няма, с изключение на селскостопански постройки в районите за пашуване. Няма безпокойство водещо до изоставяне на подходящото местообитание. Няма практическа загуба на местообитания. Няма нарушаване на естественото

състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, включително и на естествените за тези местообитания видов състав.

Установени заплахи

Сукцесия на постоянно затревени площи (пасища и ливади).

Таблица 7. Установени видове обект на опазване в защитената зона през 2012 г. и данни за видовете предмет на опазване към 2007 г. (* - оценката от 2007 г. се отнася за цялата територия на ОВМ Централен Балкан, предложена за защитена зона, включително националния парк „Централен Балкан“ и природния парк „Българка“, докато данните от 2012 г. са от пробни площадки само извън територията на парка)

Вид	Численост на гнездовата популация (дв.) Оценка 2007	Данни от пробни площадки – проучване 2012 (дв)	Бележки
Черен щъркел <i>Ciconia nigra</i>	6		
Бял щъркел <i>Ciconia ciconia</i>	1	1	
Осояд <i>Pernis apivorus</i>	9-11	2	
Орел змияр <i>Circaetus gallicus</i>	1-2		
Късопръст ястреб <i>Accipiter brevipes</i>	1		
Белоопашат мишелов <i>Buteo rufinus</i>	8-9	4	
Малък креслив орел <i>Aquila pomarina</i>	2		
Кръстат орел <i>Aquila heliaca</i>	1-2		Видът е изчезнал от защитената зона
Скален орел <i>Aquila chrysaetos</i>	10-12	2	
Малък орел <i>Aquila pennata</i>	1-2		
Ловен сокол <i>Falco cherrug</i>	3	0-1	
Сокол скитник <i>Falco peregrinus</i>	6-7	0-1	
Лещарка <i>Bonasa bonasia</i>	180-300		
Планински кеклик <i>Alectoris graeca</i>	160-240	1	
Ливаден дърдавец <i>Crex crex</i>	25-70		
Бухал <i>Bubo bubo</i>	9-11		
Врабчова кукумявка <i>Glaucidium passerinum</i>	10-20		
Уралска улулица <i>Strix uralensis</i>	15-25		
Пернатонога кукумявка <i>Aegolius funereus</i>	20-35		
Козодой <i>Caprimulgus europaeus</i>	220-450	2	
Земеродно рибарче <i>Alcedo atthis</i>	1-5		
Синявица <i>Coracias garrulus</i>	20-30		
Сив кълвач <i>Picus canus</i>	55-90		
Черен кълвач <i>Dryocopus martius</i>	110-130	1	
Сирийски пъстър кълвач <i>Dendrocopos syriacus</i>	110-160	1	
Среден пъстър кълвач <i>Dendrocopos medius</i>	120-200		

Вид	Численост на гнездовата популация (дв.) Оценка 2007	Данни от пробни площадки – проучване 2012 (дв)	Бележки
Белогърб кълвач <i>Dendrocopos leucotos</i>	130-150		
Горска чучулига <i>Lullula arborea</i>	320-500	10-14	
Полска бъбрица <i>Anthus campestris</i>	0-3		
Ястребогушо коприварче <i>Sylvia nisoria</i>	10-40		
Червеногуша мухоловка <i>Ficedula parva</i>	550-600		
Полубеловрата мухоловка <i>Ficedula semitorquata</i>	140-280		
Червеногърба сврачка <i>Lanius collurio</i>	1350-2700	34	
Черночела сврачка <i>Lanius minor</i>	2-20		
Градинска овесарка <i>Emberiza hortulana</i>	140-210	1	